

RECHTSPRAAK

X Transport BV/FNV

Uitleg nachtrittoeslag CAO Beroepsgoederenvervoer over de weg: ook uren tussen 20:00-00:00 komen voor toeslag in aanmerking.

Feiten

X Transport oefent een transportonderneming uit en is lid van de Vereniging Transport en Logistiek Nederland (TLN). X Transport heeft met FNV Bondgenoten reeds jarenlang cao's voor het Beroepsgoederenvervoer over de weg en de verhuur van mobiele kranen (hierna: de cao) afgesloten. Er is een geschil over de uitleg van de nachtwerkvergoeding. FNV vordert veroordeling van X Transport haar chauffeurs over de uren gelegen tussen 20:00 en 04:00 uur (daaropvolgend) een nachttoeslag te betalen wanneer zij in de uren gelegen tussen 20:00 en 04:00 uur (daaropvolgend) werkzaamheden verrichten, ongeacht of hun dienst (ook) loopt tussen 0:00 en 06:00 uur. FNV Bondgenoten legt aan haar vordering ten grondslag dat X Transport ten onrechte geen 'nachttoeslag' betaalt aan werknemers die ten behoeve van een (niet-meerdaagse) nachtrit na 20:00 uur, maar voor 00:00 uur werkzaamheden hebben verricht. Dit is – aldus X Transport – in strijd met artikel 37 cao 2012/2014, welk artikel bepaalt dat voor alle diensturen gelegen tussen 20:00 en 04:00 uur een vergoeding wordt toegekend. X Transport heeft het volgende verweer gevoerd. Zij stelt dat een puur grammaticale uitleg van artikel 37 cao te beperkt is. Zij meent dat onder een nachtrit in de zin van artikel 37 cao 2012/2014 moet worden verstaan een rit tussen 00:00 uur en 04:00 uur. Dit omdat onder het begrip 'nachtrit' niet werkzaamheden tussen 20:00 en 00:00 uur kunnen worden verstaan. De nacht begint volgens X Transport om 00:00 uur en de werkzaamheden gedurende de uren tussen 20:00 en 00:00 uur dienen volgens haar te worden aangemerkt als avonddienst. De cao 2012/2014 geeft weliswaar geen definitie van 'nachtrit', doch X Transport stelt dat moet worden aangesloten bij artikel 1:7 lid 1 onderdeel d Arbeidstijdenwet waarin onder het begrip 'nachtdienst' wordt verstaan een dienst waarin meer dan één uur arbeid wordt verricht tussen 00:00 en 06:00 uur. X Transport is derhalve slechts verplicht de nachttoeslag te betalen indien er gewerkt wordt tussen 00:00 en 04:00 uur. Op basis van eerdere cao's stelt de kantonrechter vast dat het systeem van de cao is dat sprake kan zijn van een dagdienst of nachtdienst. Tussensmaken zijn er niet. De vordering van FNV is toegewezen.

Oordeel gerechtshof - nachtrit

Het hof stelt allereerst vast dat uit artikel 37 cao in ieder geval volgt dat de werkzaamheden vallend tussen 20:00 en 04:00 in beginsel – het element 'nachtrit' daargelaten – voor een toeslag in aanmerking komen. Het gaat daarbij naar zijn aard om een inconveniëntentoeslag.

FNV stelt zich op het standpunt dat alle werkzaamheden vallend binnen dit tijdsbestek voor deze extra vergoeding in aanmerking komen, terwijl X Transport betoogt dat dit enkel geldt voor het geval de desbetreffende werkzaamheden – al dan niet ook – vallen binnen het tijdsbestek van 00:00 en 04:00 uur. Die laatste lezing kan niet worden gevolgd. Een dergelijke nadere voorwaarde komt in de cao als zodanig niet voor en het ligt voorts meer voor de hand een rit die valt in het in de cao genoemde tijdsbestek van 20:00 en 04:00 aan te merken als een nachtrit in de zin van de cao waarover toeslag is verschuldigd. Deze uitleg strookt ook met de duidelijkheid (lees: de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen) in die zin dat de werkzaamheden verricht in de uren (niet enkel tussen 00:00 en 04:00 maar ook die) gelegen tussen 20:00 en 00:00 uur altijd worden vergoed, waar in de visie van X Transport de vergoeding voor laatstbedoelde werkzaamheden nog afhankelijk is van de vraag of tevens na 00:00 uur is gewerkt. Laatstbedoelde uitleg zou er bovendien toe leiden dat de uren gewerkt tussen 20:00 en 00:00 uur de ene keer wel en de andere keer niet voor vergoeding in aanmerking komen, hetgeen op gespannen voet staat met de hiervoor aangeduide aard van de toeslag. Bij de aldus voorgestane uitleg heeft het hof tevens acht geslagen op de systematiek van de cao's geldend vóór 1994, waarin laatstelijk in artikel 32 van de desbetreffende cao de uren tussen 06:00 en 20:00 uur werden aangeduid als dagdienst waarbij geen toeslag was verschuldigd in tegenstelling tot de uren gelegen tussen 20:00 en 06:00 uur waarvoor wel een toeslag gold. Partijen zijn het erover eens dat het terugbrengen van de eindtijd van 06:00 uur tot 04:00 uur slechts was ingegeven door de wens tegemoet te komen aan de economische realiteit van de 24 uurseconomie. Voor de uitleg van artikel 37 cao is dat laatste overigens verder niet van belang. Voor de door X Transport bepleite uitleg van het element 'nachtrit' in artikel 37 cao aan de hand van de Arbeidstijdenwet (waarin het begrip 'nachtdienst' wordt gedefinieerd als arbeid gelegen tussen 00:00 en 06:00 uur) ziet het hof geen aanleiding, nu de cao daarvoor geen enkel aanknopingspunt biedt.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 03-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:18

Zaaknummer: 17/01687

Rechters: A.H.T. Heisterkamp, M.J. Kroeze, C.E. du Perron, C.H. Sieburgh en H.M. Wattendorff

Advocaten: R.A.A. Duk en S.F. Sagel

Wetsartikelen: 37 CAO Beroepsgoederenvervoer over de weg en verhuur van mobiele kranen